

La reciproka konatiĝo de la koncernaj respondeculoj, la komuna pridiskuto de la nuntempa rolo de niaj bibliotekoj kaj arkivoj, helpu al ni trovi konvenajn vojojn kaj metodojn por starigi kunlaboron kaj inter-helpon.

Programskemo:

19-a de oktobro: Malfermo (9h00), faka programo, komuna vespero

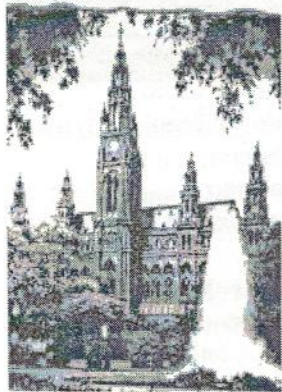
20-a de oktobro: Daŭrigo de la faka programo ĝis vespero

Kotizo: 45 €, reduktite 30 €. Pliaj informoj ĉe: esperanto@onb.ac.at

La informon sendis s-ino Kathrin Delhougne, Vieno la 18-an de aprilo 2007.

Kelkajn tagojn pli poste venis ŝia plua letero:

Karaj samideanoj,

Jen ni havas tre bonajn novaĵojn por la kulturo de Esperanto. Fakte la oficiala rekono de Esperanto en Aŭstrio estas pro la laboro de la Esperantomuzeo kaj la Kolekto por planlingvoj (Aŭstria Nacia Biblioteko) sur tre alta nivelo: Ree kaj ree Esperanto estas pritraktita en oficialaj kadroj kiel serioza afero. Ĉifoje ni povas anonci novajn servojn, kiuj certe estos utilaj al multaj esperantistoj. Pro tio ni petas publikigi la sekvan artikolon kaj disvastigi ĝian enhavon inter esperantistoj. Herbert Mayer Esperantomuzeo kaj Kolekto por Planlingvoj, Palais Mollard, Herrengasse 9, 1010 Wien

Jam mil Esperanto-fotoj en „Bildarchiv Austria“

La Esperantomuzeo kaj Kolekto por Planlingvoj de la Aŭstria Nacia Biblioteko lanĉis kunlaboron kun la „Bildarchiv Austria“ kaj komencis katalogigi kaj skani siajn 30.000 fotojn kaj 10.000 aliajn objektojn kun Esperanta temo. Ĝus eniris tiun "daten-bankon" la mila foto, la unuaj objektoj sekvos en la venontaj semajnoj.

Kion tio signifas? Tio signifas, ke ekde nun tiuj skanaĵoj estas alireblaj kaj videblaj en interreto. En la sekvaj jaroj enlaboriĝos ĉiuj fotoj, aliaj bildobjektoj kaj Esperantaĵoj en la posedo de la Esperantomuzeo: desegnoj, pentraĵoj, afiŝoj, poŝtkartoj, bildkartoj, poŝtmarkoj, insignoj, steloj, ŝildoj kun Esperanta surskribo.

Tiel la mondscale plej granda arkivo kun Esperanto-bildoj kaj -objektoj estas je la dispono de ĉiuj. Eblas ankaŭ deŝuti la skanaĵojn – tute senkoste en meza kvalito kaj kun ioma krompago en altega kvalito. Tio estas granda oferto ne nur por la diversaj Esperanto-revuoj, kiuj serĉas historiajn bildojn, sed ankaŭ por sciencistoj, kolektantoj kaj simplaj samideanoj.

La priskriba lingvo de la “Bildarchiv Austria” estas la germana. Eblas serĉi per la vorto “*Esperanto*” kaj aldona vorto: Ekzemple per la serĉvortoj “*Esperanto*” kaj “*Wien*” vi ricevas bildojn de Esperanto-okazaĵoj en Vieno. Aranĝojn oni povas trovi ankaŭ laŭ la Esperanta nomo: “*universala*” ekz. kondukos vin al ĉiuj fotoj de la Universalaj Kongresoj.

La “Bildarchiv Austria” organizas ankaŭ malgrandajn virtualajn ekspoziciojn. Ĝus enretiĝis la unua: “**Esperanto zwischen 1918 und 1938**” (Esperanto inter 1918 kaj 1938) kun kompreneble emfazo de Aŭstrio. Pro la fakto ke “Bildarchiv Austria” estas unu el la plej grandaj bild-daten-bankoj en Eŭropo, tiuj ekspozicioj pri Esperanto havos ankaŭ tre gravan varban efikon.

Alvoko: Gesamideanoj, garantiu, ke viaj historiaj Esperanto-fotoj kaj -dokumentoj ne perdiĝu! Sendu ilin al la Esperantomuzeo, kiu deĉe kaj konvene konservos ilin por futuraj generacioj. Jen la adreso:

Esperantomuzeo, Nationalbibliothek, Postfach 308, A-1015 WIEN / Vieno

La retadreso de “Bildarchiv Austria”:

<http://www.bildarchivaustria.at/default.aspx>

La retadreso de la Esperantomuzeo:

<http://www.onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/eo/index.htm>

Kunsendita utiligebla bildo:

La esperantisto Joseph R. Scherer (1901 – 1967)

en sia „loĝ-aŭtomobilo“, per kiu li veturis tra la tuta mondo (1934)

sendis Kathrin Delhougne

600 studentoj en Ĉinio studas Esperanton

La Universitato Shenyang starigas novan rekordon. La jaro 2007 estas la Esperanto-instrua jaro de Liaoning-provinca Esperanto-Asocio (LEA) en Ĉinio. La Universitato Shenyang aktive reagis al tiu ĉi iniciato. La 1-an de marto 2007, la unua tago de la nova semestro, 600 studentoj eniris en kvar Esperanto-kursojn funkciigitajn de la universitato kaj ĝis nun neniu forlasis tiun ĉi nedevigan studobjekton. Tiu nombro estas la plej alta en la nunaj universitatoj, kiuj enkondukas Esperanton en la provinco kaj vere estas nova rekordo. La studentoj akiros 2 studpontojn, se ili sukcese trapasos ekzamenon. La lernolibro adoptita estas "Esperanto-Kurso de La Nova Jarcento!" - kompilita de Prof. Liu Zhengkun kaj Prof.

Song Yunsheng, Raportis Wu Guojiang, vicprezidanto de LEA, Fushun Shiyouyichang Yanjiusuo, CN-113008 Fushun Liaoning Chinio.

Retadresoj: ghemelurboj@yahoo.com.cn kaj amikeco999@21cn.com

el Ret-info

Aŭtomataj tradukiloj kataluna-Esperanta kaj hispana-Esperanta

La entrepreno ABC Enciklopedioj S.L. kaj la Universitata Instituto pri Aplikita Lingvistiko, ligita al la Universitato Pompeu Fabra, en Barcelono, komencis pri-labori aŭtomatan tradukilon de la kataluna kaj de la hispana al Esperanto. Sub la kunordigo de profesorino Núria Bel kaj kun la helpo de Kataluna Esperanto Asocio kaj Prompsit, entrepreno de la esplorgrupo Transducens de la Universitato de Alakanto, skipo de lingvistoj ellaboros dum dek monatoj programaron per malferma kodo por aŭtomate traduki esperanten el tiuj du lingvoj oficialaj en Katalunio, kune kun la okcitana.

La ellaborado baziĝos sur la malfermkodaj programoj kreitaj de Transducens, en kunlaboro kun aliaj universitataj laborgrupoj el Iberio, kaj, pli konkrete, ĝi ekos el la aŭtomata traduk-sistemo per parta sintaksa transfero por parencaj lingvoj nomata Apertium. La projekto estas daŭrigo de la antaŭaj laboraĵoj pri aŭtomata tradukado kun malferma kodo por la paroj kataluna-okcitana, kataluna-franca kaj kataluna-angla, faritaj de la Universitata Instituto pri Aplikita Lingvistiko kaj Transducens, kiuj komenciĝis la pasintan majon kun la financa subteno de la kataluna registaro. La elekto de tiu ĉi programaro el tiuj, kiuj estas disponeblaj, ŝuldiĝas al du gravaj kialoj: la alirebleco de la programoj, ĉar ili estas la solaj pri aŭtomata tradukado kun malferma-kodo kaj la facila program-ebleco. Ĉi tiu faktoro, kvankam ĝi endanĝerigas la kvaliton de la rezultoj, se oni ĝin aplikas al strukture malproksimaj lingvoparoj, garantias rezulton, kiun siavice povos plibonigi la uzantoj. Tiel do, oni deziras aparte atenti pri la dokumentado de la metodaro necesa, por ke aliaj laborgrupoj aldonu novajn lingvojn al la sistemo, ĉefe lingvojn malpli uzatajn.

Esperanto jam estis uzita en aliaj projektoj pri aŭtomata tradukado, inter kiuj la plej gravan kreis la nederlanda entrepreno BSO (nun Atos Origin) dum la periodo 1982-1992 kun entute 50 jar-homoj da laborinvesto. En tiu okazo Esperanton oni uzis kiel pontolingvon por traduki inter diversaj oficialaj lingvoj de Eŭropa Unio. La uzo de ponta lingvo (aŭ "pivota" laŭ la ĵargono uzata en la aŭtomat-traduka medio) draste malpliigas la nombron de tradukparoj necesaj por plenumi ĉiujn eblajn tradukojn, tiel, ke inter la nuntempaj 21 oficialaj lingvoj de Eŭropa Unio, la uzo de pontolingvo rezultigas 42 necesajn direktojn, dum sen ĝi oni bezonus 420.

Tiu ŝparo tamen havas sian malavantaĝan flankon, nome la duoblan tradukadon, kio signifas malpliigon de la kvalito de la rezulta teksto. BSO vetis je la uzo de planlingvo kiel Esperanto, kiu per sia reguleco principe simpligas la tradukprocezon kaj provizas pli altan fideindecon.

Tamen tiu projekto finfine ne prosperis, same kiel ĉiuj aliaj tiutempaj konkurantoj, pro la nepreteco de la teknologio. La uzado de Esperanto en novaj projektoj, kiel tiu ĉi povus klarigi, ĉu la veto de la nederlanda entrepreno estis trafa, kvankam tro frua.

Aliflanke Katalunio akumulis en la lasta jardeko multajn sciojn pri aŭtomata tradukado. Pluraj ĵurnaloj inkluzive de la plej legata havas siajn ĉiutagajn eldonojn en la kataluna kaj la hispana lingvoj danke al aŭtomataj tradukoj (nepre kontrolataj de reviziantoj). Pinte de tiuj fakaj scioj pri aŭtomata tradukado situas la Universitato de Alakanto, en Valencilando, dum la Universitato Pompeu Fabra, la laste kreita publika universitato en Katalunio, per sia Universitata Instituto pri Aplikita Lingvistiko, elstaras de kelkaj jaroj per siaj esploroj pri komputa lingvistiko.

Kataluna Esperanto-Asocio www.Esperanto.cat de: Associació Catalana d'Esperanto / Kataluna Esperanto-Asocio <kea@Esperanto.cat>

Eŭropa Unio ne komunikas kun ĉeĥoj

estas titolo de artikolo el la tagĵurnalo „DENÍKY BOHEMIA“ el la 30-a de marto 2007.

La ĵurnalo faris teston al EU-komisiistoj en Bruselo. Ĝi volis informi sin, kiel oficoj de EU-komisaraj respondas demandojn de civitanoj. La rezulto estis trista. El 27 komisiistoj respondis ĉeĥe nur du: Margot Wallstrom kaj Ján Figel', kaj angle, kun senkulpiĝo Danuta Hübner. Aliaj respondis nenion.

Antaŭ unu jaro kaj duono la prezidanto José Barosso deklaris belegan planon „D“, kiu devus ekstarti dialogon pri EU kaj plibonigi komunikadon inter EU kaj civitanoj. La testo montris, ke atendata ŝanĝo ne okazis. El 27 EU-komisiistoj kvar ne havas en siaj taglibroj formularon por kontaktoj, eĉ ne e-retan adreson, inkluzive José Barosso-n mem. Ok mesaĝojn oni nuligis sen lego. Pluaj EU-komisiistoj ne strebis respondi. Tamen civitanoj rajtas skribi ĉeĥe kaj rajtas ricevi respondon ĝis 15 tagoj.

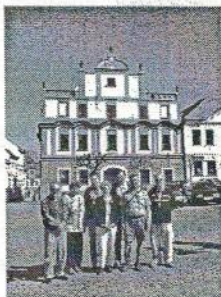
Sekretariino de Vladimír Špidla (li estas komisiisto por laborlokoj, sociaj aferoj kaj **egalaj ŝancoj**) estis evidente surprizita: „Mi ne komprenas, kiel tio povus okazi. Ni respondas al ĉiuj zorgeme.“ Ŝi promesis kontroli la aferon.

La artikolon mallongigis kaj tradukis J.Drahotová

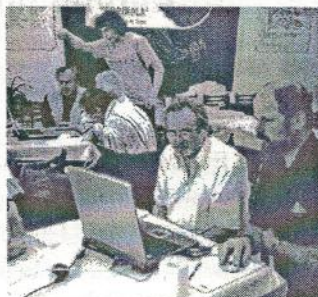
INVITOJ:

- a) Esperanto-klubo en Šumperk invitas ĉiujn al tradicia printempa renkontiĝo, kiu realiĝos sabate la 12-an de majo 2007 - atentu, ne en Šumperk, sed en proksima urbo **Zábřeh na Moravě**. La organizantoj atendas vin je la 9.15 en vestiblo de trajna stacidomo kaj jam ĝojas je vi.
- b) Esperanto-rondeto Amikeco en Česká Třebová invitas vin al la renkontiĝo en restoracio NA HORÁCH la 16-an de junio 2007. De la 9.00-9.15 vi promenos tra la urbo sub gvido de J. Pištora al restoracio, kie estos plua programo. Posttagmeze vi promenos al nove rekonstruita domo de fama pentristo Max Švabinský. Post bona manĝo vi povos konkursi, amuzi, sed ankaŭ danci. Interesuloj pri manĝo, aŭ pri la tranokto telefonu al s-anino Stolinová 603 227 867 ĝis 5.6.07.
- c) 17. 6. 2007 Vi povos renkontiĝi sur la pinto de la lim-monto Čantoria, kiun aranĝas ĉeĥaj, polaj kaj slovakaj esperantistoj. Inf. suchanek@seznam.cz (pri plujaj invitoj legu en "El redakcia tablo")

La renkontiĝo Sabla printempo

okazis en la urbo Písek la 13.-15. 4. 2007. La riĉa programo konsistis el du interesaj partoj. La unua estis laborseminario je la temo Esperanto en la reto, kie la partoprenintoj lernis fondi interretajn paĝojn, konstrui bezonajn ŝablo-

nojn ktp. Estis ankaŭ fondita diskuta grupo por reciproka solvado de problemoj ĉe komputiloj. La dua grupo tradukis turistan flugfolion pri kelkaj memorindaj lokoj kaj serĉis laŭ la vortaroj la plej taŭgajn esprimojn. Interesuloj, kiuj volus aliĝi al plujaj seminarioj, skribu al: pavladvorakova@tiscali.cz

Posttagmeze ni vizitis muzean akvoelektrejon, kie estis videblaj la unuaj arklampoj, turbinoj ktp., kiujn inventis František Křižík. La urbo Písek – kiel la unua urbo en Ĉeĥio havis publikan elektran iluminadon.

jary

Lingva anguleto:

Misuzo de la pronomoj „kia“ kaj „kiu“

„**Kia**“ je tázací zájmeno, má adjektivní koncovku *-a*, to znamená, že se vztahuje ke kvalitě. Jeho posláním je vyjadřovat otázku po vlastnosti, kvalitě: *Kia estas lia karaktero? Kia estas vetero? En kiaj cirkonstancoj li tie vivas?*

Zájmeno „**kiu**“ vyjadřuje především otázku po výběru, vyčlenění jednotlivé osoby, věci nebo ideje z daného souboru: *Kiun aŭtoron vi ŝatas? Kiun libron el mia biblioteko vi pruntenos? En kiu monato vi libertempos?*

Poměrně často se setkáváme se záměnou těchto dvou zájmen, snad také proto, že i v hovorové češtině dochází ke stejné chybné záměně zájmen **jaký** a **který**. Rozlišování těchto zájmen ve spisovném jazyce je nutné jak v češtině tak v esperantu.

Argument, že ve správném užívání nebyl důsledný ani autor esperanta, není přijatelný. Ve slovníku PIV z roku 1970 jsou citovány Zamenhofovy tázací věty: „*Kia estas lia nomo?*“ Pravděpodobně se ptal na jméno osoby (*Kiu li estas?*), nikoliv na jeho vlastnost, např. je-li jeho jméno pěkné, německé apod. Jiná Zamenhofova otázka: „*Kia supo ĝi estas?*“ Ptal se na druh polévky (*kiu? Legoma, piza, vianda* apod.), ne na její chuť. V tomto druhém případě by se zeptal otázkou s jiným slovosledem: „*Kia estas la supo?*“ *Bongusta.*

Resumo en Esperanto: Ni nepre distingu la pronomojn „*kia*“ kaj „*kiu*“. Per „*kia*“ oni esprimas demandon je propreco, kvalito (*Kia estas la vetero? Sufina.*). Per „*kiu*“ oni esprimas demandon je elekto, elpreno de unuopa persono, aĵo aŭ ideo el donita aro da specoj: (*Kiun aŭtoron vi ŝatas? Karel Ĉapek.*)

J. Werner

El redakcia tablo :

1) Kiu deziras ankoraŭ partopreni la AEH-kongreson, estas necese **TUJ** aliĝi. La 15-an de majo ni devos malmendi liberajn litojn. Al tiu ĉi Informilo estas almetita por aliĝintoj mapeto de Seč kaj busa horaro de Pardubice al Seč. Ni petas tiujn, kiuj ne aliĝis por la tuta restado kaj manĝado, bonvolu precizigi la tempon de Via alveno kaj la manĝon. Ne forgesu kunporti konfirmilon pri Via pago de la restado. Vi ankaŭ havas eblon kontribui al la tombolo por sabata amuza vespero. Ankoraŭ multaj membroj – abonantoj ne sendis al nia redakcio balotkandidatojn, pri kiuj ni petis.

2) Tiu ĉi foto montras unu el la regulaj sabataj seminarietoj "konversaciaj antaŭtagmezoj", kiuj okazadas en Prago, en la strato Ve Smečkách 25. Mi atentigas, ke

ĝi ne okazos la 26-an de majo, ĉar 4 tagojn pli poste komenciĝos la V-a kongreso de AEH en urbeto SEĈ.

Plua sabata konversacia antaŭtagmezo kaj por pli longa tempo la lasta sub la gvidado de Jarmila Rýznarová, (pro kuracado) – okazos la 23-an de junio en Prago. Venontaj sabataj linggvaj antaŭtagmezoj okazos la

20-an de oktobro kaj 24-an de novembro 2007 sub gvido de Ing. Josef Krob.

3) En la tagoj 21-23. 9. 2007 organizas ĈEA konferencon en urbo Polička. Informo: podhradská@volny.cz aŭ Věra Podhradská, Poříčí 1, 603 00 Brno.

4) Tradicia semajna lingva seminario en pensiono Espero en Skokovy okazos ekde 15-a ĝis 21-a de oktobro 2007. Informo ĉe: J.Drahotová, Sadová 745, 293 01 Mladá Boleslav, tel.326 731 845, ret-adreso: drahotovaesperanto@seznam.cz

5) Komenciĝas jam la kvina monato de la jaro kaj ankoraŭ multaj abonantoj ne pagis la kotizon. Vi scias, ke kelkajn jarojn ni klopodas ne altigi la abonon, sed fakte almenaŭ 150,-Kč aŭ 15 eurojn ni bezonas, por ke Vi povu plu ricevi nian gazeton. Se Vi trovos en tiu ĉi kadreto ruĝan kruceton, Vi ĝis nun laŭ nia registrado ne pagis por la nuna jaro. Antaŭdankon por Via pago. red.

INFORMILO – monata gazeto por esperantistoj-handikapuloj+ suplemento ANTAŬEN
Eldonas AEH – Asocio de esperantistoj-handikapuloj

Redaktoroj: M. Filip, J. Kosnar, J. Rýznarová, L. Srbová

Adreso: Svaz zdravotně postižených esperantistů, Na Okrouhlíku 953/21,
530 03 PARDUBICE, CZ tel. 466 611 941

e-mail: aeH-ikeh@volny.cz interreto: www.volny.cz/aeH-ikeh

Bankovní spojení: Poštovní spořitelna, číslo účtu AEH 192150088, kód banky 0300

Při platbách vždy uveďte vaše členské číslo (nad vaši adresou) jako variabilní symbol!

Roční předplatné časopisu Informilo = 150,-Kč, příspěvek svazu dobrovolný.

La jarabono de Informilo 15 €.

La redakcio ne ĉiam havas la saman opinion kiel la aŭtoroj de la artikoloj.